

วิเคราะห์ข้อสอบ ครั้งที่ 19 (1/2554)

วิชา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี 2

เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับ พรบ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547

ข้อสอบปรนัย : ระดับ ง่าย ค่อนข้างง่าย ปานกลาง ค่อนข้างยาก ยาก

สัดส่วนเกณฑ์เฉลี่ยคำถามข้อสอบปรนัย คิดเป็นร้อยละได้ดังนี้

พรบ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 -65%, ประมวลรัษฎากร -35%

คำถามข้อสอบปรนัย จัดแบ่งออกได้ 2 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 คำถามตรง คือคำถามที่ถามตรงตามบทบัญญัติของกฎหมาย ทั้งกฎหมายหลักและกฎหมายรอง ซึ่งจัดอยู่ในระดับไม่ยาก แต่ต้องทำความเข้าใจ และหลาย ๆ ข้อ มีคำถามซ้ำ หรือถามในเรื่องที่ใกล้เคียงกับข้อสอบปรนัยครั้งที่ผ่าน ๆ มา เช่น คำถามเรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี, เรื่องที่มาของนายกสภาฯ ฯลฯ เป็นต้น คำถามประเภทนี้ มีจำนวนมากในการสอบ ครั้งนี้

ประเภทที่ 2 คำถามหลายชั้น คือคำถาม ที่ต้องนำบทบัญญัติของกฎหมายที่มีอยู่ไปประยุกต์ตอบ หรือผู้ตอบจะต้องรู้หลักกฎหมายและการนำไปปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งจัดอยู่ในระดับที่ยากกว่าคำถามในประเภทที่ 1 คำถามประเภทที่ 2 มีน้อยสำหรับในการสอบ ครั้งนี้

ข้อสังเกตเกี่ยวกับคำถามข้อสอบปรนัย

คำถามในครั้งนี้อาจจัดอยู่ในระดับค่อนข้างง่าย เนื่องจากถามตรงในเรื่องไม่สลับซับซ้อน แต่เป็นคำถามเรื่องจำนวนนับในเรื่องต่างๆ เป็นจำนวนมาก กว่าที่สอบครั้งที่ 18 เช่น ผู้สอบบัญชีจะต้องพัฒนาความรู้ต่อเนื่องขึ้นต่ำจำนวนกี่ชั่วโมง, หากจะแก้ไขการจดทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี จะต้องเสียค่าธรรมเนียมจำนวนเท่าใด, สภาวิชาชีพบัญชีพิจารณาออกใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอโดยเร็ว ภายในกี่วัน เป็นต้น ดังนั้นแนวทางการเตรียมตัวสอบครั้งต่อไป ยังคงต้องดูตำราโดยละเอียด และพึงสุตรความจำต่างๆ ไว้ จึงจะเก็บสะสมคะแนนในส่วนปรนัยไว้ ให้ได้มากที่สุด

ข้อสอบอัตนัย : ระดับ ง่าย ค่อนข้างง่าย ปานกลาง ค่อนข้างยาก ยาก

ข้อสอบอัตนัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ พรบ.วิชาชีพบัญชี มี 1 ข้อใหญ่ ดังนี้

คำถามเรื่อง การฝึกหัดงานการสอบบัญชีธุรกิจกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อให้ได้ชั่วโมงการฝึกหัด ประกอบการขอรับอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ดังนี้

1. การฝึกหัดงานการสอบบัญชีธุรกิจ จะสามารถเริ่มได้ตั้งแต่เมื่อใด (4 คะแนน)
2. การดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ จะต้องดำเนินการอย่างไร
 - 2.1 การแจ้งการฝึกหัดงานการสอบบัญชีธุรกิจ (6 คะแนน)
 - 2.2 การรายงานการฝึกหัดงานการสอบบัญชีธุรกิจ (6 คะแนน)
3. หากต้องการเปลี่ยนผู้ให้การฝึกหัดงานการสอบบัญชีธุรกิจ ในระหว่างการฝึกหัดงานจะสามารถเปลี่ยนได้ หรือไม่ อย่างไร (4 คะแนน)

แนวทางการเขียนแนวคำตอบ

หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ; พรบ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ม.39, ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 13

1. การฝึกหัดงานสอบบัญชีธุรกิจนั้น จะสามารถเริ่มฝึกหัดงาน ได้ใน 2 กรณี คือ
 - 1.1 กรณีแรก เป็นกรณีที่ผู้รับการฝึกหัดงานอยู่ในระหว่างการศึกษามหาวิทยาลัยปริญญาตรีสาขาการบัญชี แต่จะต้องผ่านการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา การบัญชี ไม่น้อยกว่า 4 รายวิชา และวิชาสอบบัญชี ไม่น้อยกว่า 1 รายวิชา ทั้งนี้ต้องมีหน่วยกิตรวมทั้ง 2 วิชาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
 - 1.2 กรณีที่ 2 เป็นกรณีที่ผู้รับการฝึกหัดงานจบการศึกษาและได้รับปริญญาฯ แล้ว

สงวนลิขสิทธิ์ www.tuecpa.com

สถาบัน PC Center โทร.089 -1600- 632

หมายเหตุ เห็นว่าจะต้องตอบทั้ง 2 กรณี แม้จากข้อเท็จจริงจะระบุว่า เริ่มเข้าศึกษาในปี 2550 จบการศึกษาในปี 2554 ก็ตาม แต่จากคำถาม “จะสามารถเริ่มได้ตั้งแต่เมื่อใด” และคำว่า “จบการศึกษาในปี 2554” นั้น ไม่ได้หมายความว่า จบการศึกษาและได้รับปริญญาแล้ว ณ วันที่เขียนคำตอบ สำหรับเรื่องจำนวนชั่วโมงการฝึกหัดก็ชั่วโมง และระยะเวลาการฝึกหัดต่อเนื่องกันจำนวนกี่ปี นั้น เห็นว่าไม่มีคำถาม ที่จะต้องตอบในประเด็นนี้แต่อย่างใด

2. การดำเนินการ

- 2.1 ผู้จะเข้ารับการฝึกหัดงาน ฯ จะต้องยื่นคำขอแจ้งการฝึกหัดงาน ตามแบบที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนดพร้อมหนังสือรับรองของสถาบันการศึกษาว่า ผ่านการศึกษารายวิชาตามที่กำหนด หรือสำเนาปริญญาบัตร ที่สำเร็จการศึกษา ต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ก่อนเริ่มฝึกหัดงาน
- 2.2 ผู้เข้ารับการฝึกหัดงาน ต้องทำรายงานการฝึกหัดงานตามแบบที่คณะกรรมการสภาวิชาชีพกำหนด ต่อคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ดังนี้
 - อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง นับแต่วันที่แจ้งฝึกหัดงาน
 - เมื่อสิ้นสุดการฝึกหัดงานพร้อมด้วยคำรับรองการฝึกหัดงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
3. การเปลี่ยนผู้ให้การฝึกหัดงานการสอบบัญชีธุรกิจ ในระหว่างการฝึกหัดงาน มีได้ใน 2 กรณี ดังนี้
 - 3.1 กรณีแรก กรณีต้องการเปลี่ยนผู้ให้การฝึกหัด โดยขออนับชั่วโมงการฝึกหัดงานต่อเนื่อง ต้องแจ้งการเปลี่ยนตามแบบที่กำหนด ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ทราบภายใน 1 เดือน นับแต่วันที่เปลี่ยนแปลงพร้อมด้วยรายงาน และคำรับรองของผู้ให้การฝึกหัดรายเดิม และการแจ้งรับฝึกหัดงานของผู้ให้การฝึกหัดรายใหม่
 - 3.2 กรณีที่ 2 กรณีต้องการเปลี่ยนผู้ฝึกหัดงาน โดยไม่ขออนับจำนวนชั่วโมงจากการฝึกหัดกับผู้ฝึกหัดรายเดิม ให้แจ้งให้ผู้ฝึกหัดรายเดิมทราบ เป็นหนังสือ

ข้อสังเกตเกี่ยวกับคำถามข้อสอบอัตนัย

คำถามเกี่ยวกับเรื่อง การฝึกหัดงานการสอบบัญชีธุรกิจกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเพื่อขอรับอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นั้นที่ผ่านมา เคยออกเป็นข้อสอบปรนัย เนื่องจากเป็นเรื่องรายละเอียดที่กำหนดไว้ใน ข้อบังคับของสภาวิชาชีพ ฉบับที่ 13 ดังนั้นการที่สภาวิชาชีพบัญชีนำเรื่องนี้มาออกเป็นข้อสอบอัตนัย และมีคะแนนมากถึง 20 คะแนน จึงอาจคาดหมายได้ว่าเมื่อวิชากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพบัญชีได้แตกออกเป็น 2 วิชานั้น ในการสอบครั้งต่อไป จะมีข้อสอบอัตนัยออกในเรื่องรายละเอียดการปฏิบัติ ที่ผู้สอบบัญชีอนุญาตจะต้องรู้หรือควรจะต้องรู้มากขึ้นกว่าเดิม นั้นหมายความว่าในการสอบ ครั้งต่อไป ข้อสอบอัตนัยจะมีความยาก มากขึ้น

อัตราส่วนของข้อสอบอัตนัย กฎหมาย 2

พรบ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 **จำนวน 1 ข้อใหญ่** (แบ่งออกเป็น 4 ข้อย่อย)

ประมวลรัษฎากร **จำนวน 2 ข้อใหญ่** (จากสถิติที่ผ่านมาจะออกข้อสอบอัตนัยเกี่ยวกับภาษีอากรมากกว่าเรื่องอื่นๆ และเห็นว่าในครั้งถัดไป ก็น่าจะเป็นอัตราส่วน เช่นนี้)

โดย อ.ภูมิชาย นิลกำแหง / สถาบัน PC Center

วิเคราะห์ข้อสอบ ครั้งที่ 19 (1/2554)
วิชา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี 2
เฉพาะกฎหมายภาษี

ข้อสอบอัตนัย

เป็นไปตามความคาดหมายว่า สภาวิชาชีพบัญชีต้องการให้ผู้เข้าสอบมีความรู้ด้านภาษีเป็นพิเศษ ข้อสอบอัตนัยภาษีจึงออกถึง 2 ข้อใหญ่ แบ่งออกเป็นกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคล และกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม

ข้อ 2. กฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคล

ระดับ ง่าย ค่อนข้างง่าย ปานกลาง ค่อนข้างยาก ยาก

ข้อสอบแบ่งออกเป็น 4 ข้อย่อยๆ ละ 5 คะแนน ตอบผิดตรงได้ศูนย์แน่นอน ตอบถูกก็ขึ้นอยู่กับเหตุผลในการตอบและการอ้างอิงมาตรา มีข้อสังเกตว่า ข้อสอบยังคงเน้นมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตีอยู่เหมือนเดิม แต่นำเอาเรื่องที่ไม่เคยออกข้อสอบอัตนัยเลย ได้แก่ มาตรา 65 ตี (1) เงินสำรอง, มาตรา 65 ตี รายจ่ายส่วนตัว และมาตรา 65 ทวิ (13) รายได้ของมูลนิธิสมาคม นอกจากนี้ ยังนำเอาเรื่องที่เคยออกข้อสอบมานานแล้ว ได้แก่ มาตรา 65 ทวิ (10) มาออกข้อสอบอีกด้วย

ข้อ 2.1 ต้องตอบว่า ห้างหุ้นส่วนไม่ได้รับยกเว้นรายได้เงินปันผล เนื่องจากกฎหมายให้สิทธิประโยชน์แก่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (ไม่คำนึงว่าถือหุ้นมากน้อยเพียงใด) และบริษัทจำกัดทั่วไปที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย (ถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 และห้ามถือหุ้นซ้ำ) เท่านั้น แต่ไม่ได้ให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด

ข้อ 2.2 ต้องตอบว่า สมาคมตามเจตยถือเป็นผู้ถือหุ้นหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามความหมายของประมวลรัษฎากร มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล อย่างไรก็ตาม สมาคมได้รับยกเว้นรายได้เฉพาะค่าลงทะเบียน ค่าบำรุงที่ได้รับจากสมาชิก เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการรับบริจาคหรือจากการให้โดยเสนาหา แต่สำหรับดอกเบี้ยนั้น ไม่ได้รับยกเว้น สมาคมจึงต้องนำมารวมเป็นรายได้เพื่อคำนวณภาษี

ข้อ 2.3 ต้องตอบว่า บริษัทเงินทุนที่ตั้งสำรองหนี้สูญอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ย่อมได้รับยกเว้นให้สามารถนำสำรองดังกล่าวมาเป็นรายจ่ายได้ ตามมาตรา 65 ตี (1)

ข้อ 2.4 ต้องตอบว่า ค่าจ้างขนส่งเป็นรายจ่ายดังกล่าวไม่อาจคาดหมายได้แน่นอนว่าจะทำให้บริษัทมีรายได้น้อยหรือเพียงใด ไม่สามารถอาศัยตรรกะและเหตุผลในการพิสูจน์ได้ เป็นแต่เพียงความเชื่อหรือโชคกลางเท่านั้น รายจ่ายดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นรายจ่ายส่วนตัว ไม่ใช่รายจ่ายเพื่อประโยชน์ในการหารายได้หรือใช้ในการประกอบธุรกิจของบริษัทโดยตรง เป็นรายจ่ายต้องห้าม มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า สภาวิชาชีพบัญชีต้องการให้ผู้เข้าสอบศึกษาข้อหาหรือสรรพากรด้วย เนื่องจากค่าจ้างขนส่งเคยเป็นข้อหาหรือสรรพากรมาก่อน

ข้อ 3. กฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม

ระดับ ง่าย ค่อนข้างง่าย ปานกลาง ค่อนข้างยาก ยาก

ข้อสอบถามเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีโดยทำเป็น 2 สัญญา คือสัญญาจัดหาวัสดุ และสัญญาจ้างเหมา อย่างไรก็ตาม สัญญาทั้งสองต้องถือว่าเป็นสัญญาบริการ เพราะลักษณะของสัญญามีได้มุ่งที่การโอนกรรมสิทธิ์ หากแต่มุ่งที่ผลสำเร็จของงานเป็นสำคัญ โดยพิจารณาจากการแบ่งงานออกเป็นงวดๆ นอกจากนี้ การก่อสร้างสำนักงานในต่างประเทศนั้น ไม่ถือเป็นกรให้บริการในราชอาณาจักร ไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ดังนั้น ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อวัสดุก่อสร้างภายในประเทศ จึงเป็นภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายของกิจการประเภทที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นภาษีซื้อต้องห้าม